МОТИВИ

за изменение и допълнение на Наредба № Н-12 от 12 април 2010 г. за условията и реда за изплащане на възнагражденията и обезщетенията на военнослужещите

Във връзка с разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 100 от 2025 г.) и Постановление № 93 от 27 юли 2026 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ДВ, бр. 69 от 2026 г.) в Наредба № Н-12 от 12 април 2010 г. за условията и реда за изплащане на възнагражденията и обезщетенията на военнослужещите се извършват следните изменения:

1. С изменението на чл. 196, ал. 4 и ал. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), при освобождаване от военна служба и обективна невъзможност за осигуряване на намалено служебно време в срок до два месеца след края на календарния месец, в който е положено дежурството, на военнослужещия следва да се изплати обезщетение за некомпенсираните часове в рамките на съществуващото му правоотношение по изпълнение на военната служба. Указан е и редът по който се определя и неговия размер. С разпоредбата на чл. 196а се регламентира, че редът за изплащане на горепосоченото обезщетение следва да се определи с акт на министъра на отбраната.

В тази връзка, с Проекта за изменение на Наредбата се определя:

- срок от 30 работни дни, в който обезщетението за некомпенсирани часове от положено дежурство в рамките на съществуващото правоотношение по изпълнение на военната служба по чл. 196, ал. 4 от ЗОВСРБ следва да се изплати на военнослужещия.

- реда и начина, по който да се изчисли и изплати полагащото се обезщетението за некомпенсирани часове от положено дежурство в рамките на съществуващото правоотношение по изпълнение на военната служба по чл. 196, ал. 4 от ЗОВСРБ.

2. В чл. 233, ал. 2 от ЗОВСРБ е регламентирано, че на съпругата (съпруга), децата и родителите на военнослужещ, загинал при или по повод изпълнение на служебните задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 12 брутни месечни възнаграждения на всеки правоимащ. Същевременно, съгласно разпоредбата на чл. 233, ал. 6 размера на дължимото обезщетение се намалява, ако пострадалият е допринесъл за увреждането. В случаите на претендиране на право на обезщетение по чл. 233, ал. 2 от ЗОВСРБ към заявлението, подадено от правоимащите следва да се приложи становище на командира (началника) на военното формирование или ръководителя на

съответната структура, където е служил военнослужещият към момента на настъпване на смъртта.

В тази връзка, с Проекта за изменение на Наредбата се допълва разпоредбата на чл. 17, ал. 2, т. 3, като същата се привежда в съответствие с реквизитите, съдържащи се в чл. 233 от ЗОВСРБ.

3. С изменението на чл. 73, ал. 8 от Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ППЗОВСРБ), при прекратяване на служебното правоотношение на военнослужещия, освен заповед за отчисляване на военнослужещия от списъчния състав, се въвежда и заповед за изплащане на дължимите парични обезщетения при освобождаване от военна служба по чл. 196, ал. 4, чл. 199 и чл. 227, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

В Проекта за изменение на Наредбата са включени текстове, с които се променя изискването, като основание за изплащането на обезщетенията по чл. 196, ал. 4, чл. 199 и чл. 227, от „заповед за отчисляване от личния състав“ на „заповед за изплащане на дължимите парични обезщетения при освобождаване от военна служба“.

4. Разпоредбата на чл. 168 от ЗОВСРБ регламентира дължимост на обезщетение при неспазен срок на предизвестие от страната, която има право да прекрати договора за военна служба. С изменението на чл. 82, ал. 8 от ППЗОВСРБ се определя, че сумата на обезщетението за неспазения срок на предизвестието се удържа изцяло от обезщетенията и другите вземания, които военнослужещият има право да получи, или се възстановява от военнослужещия преди издаването на заповедта за отчисляване от личния състав.

С Проекта за изменение на Наредбата се регламентира:

- сумата на обезщетението за неспазения срок на предизвестието да се удържа изцяло от обезщетенията и другите вземания, които военнослужещият има право да получи, или да се възстановява от военнослужещия преди издаването на заповедта за отчисляване на военнослужещия от списъчния състав на формированието.

- в заповедта за освобождаване от военна служба, освен размерите на дължимите парични обезщетения поотделно да се посочва и намаляването на общия размер на дължимата сума със сумата, евентуално дължима от военнослужещия по чл. 168, освен чл. 258, ал. 1 във връзка с ал. 4 и чл. 260, ал. 1 във връзка с ал. 5 от ЗОВСРБ.

5. Във връзка с отпадането на хартиената трудова книжка и създаването на Регистър на заетостта, в който се съдържат единните електронни трудови записи (ЕЕТЗ) на работниците и служителите по трудови правоотношения (по Кодекса на труда) и по служебните правоотношения на държавните

служители по смисъла на Закона за държавния служител, удостоверяването на данни и обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя, съгласно чл. 147а от Кодекса на труда, се извършва с електронен документ – Единен електронен трудов запис.

В Проекта за изменение на Наредбата са включени текстове, с които в случаите на отмяна на освобождаването на военнослужещ от военна служба от съда, в случай, че за периода през което е останал без работа, но за не повече от 6 месеца, е работил на по-нископлатена работа, същият при упражняване на правото си на обезщетение по чл. 172, ал. 1 от ЗОВСРБ следва да представи освен документ от работодателя (органа по назначаване), удостоверяващ периода, през който е работил по трудово или служебно правоотношение, документ, с който да удостовери размера на брутното месечно възнаграждение, което е получавал, така и копие от трудовата (служебната) си книжка, ако е относимо. За времето след 01.06.2025 г. се въвежда справка от НАП за актуално състояние от единен електронен трудов запис (за всички ЕЕТЗ).